

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि.
कोकण परिमंडळ कार्यालय
ग्राहक तक्रार निवारण मंच रत्नागिरी

ग्राहक तक्रार क्र. १२/२०१४

दि.२८.०५.२०१४

श्री. शंकर लक्ष्मण शेटये
साई सागर, देवरुख साखरपा रोड
मालेश्वर कोल्ड्रीक्स देवरुख
ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी.

तक्रारदार ग्राहक

विरुध्द

कार्यकारी अभियंता, महावितरण
विभागीय कार्यालय रत्नागिरी

विरुध्द पक्षकार

फोरम उपस्थिती

- १) श्री. डी. एस्. जामखेडकर, अध्यक्ष
- २) श्री. व्ही.बी.जगताप,
सचिव तथा कार्यकारी अभियंता
- ३) श्री.ज. पु. बिवलकर
सदस्य

ग्राहकाच्या वतीने

- १) श्री. शंकर लक्ष्मण शेटये
- २) श्री. शशिकांत यशवंत वैद्य (प्रतिनिधी)

विरुध्द पक्षकाराच्या वतीने

- १) श्री. अनिल वासुदेव महाजन
कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी
- २) श्री. रमेश बापूसाहेब कदम
सहाय्यक अभियंता,
उपविभाग देवरुख

महाराष्ट्र राज्य वीज नियामक आयोग, ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल (ओम्बुडस्मन) विनिमय २००६ मधील ८(२) चे तरतुदीनुसार :

श्री. शंकर लक्ष्मण शेटये, साई सागर, देवरुख साखरपा रोड, मार्लेश्वर कोल्ड्रीक्स देवरुख ग्राहक क्रं. २२३०३००३२८७९ अन्वये मौजे देवरुख येथे कोल्ड्रीक विक्रीचे छोटेसे दुकान आहे. सदर दुकानाचे माहे जुलै २०१२ चे वीज बील अवास्तव आले असून वारंवार विनंती करुन ही हे बीज दुरुस्त न केल्यामुळे तसेच त्यांच्या दुकानाचा वीज मीटर टेस्टिंग साठी काढल्यानंतर आजतागायत बसविलेला नाही त्यामुळे या बीलात दुरुस्ती व्हावी तसेच काढलेला मीटर परत बसवून दयावा अशा आशयाची तक्रार श्री. शेटये यानी मंचाकडे दि.२८.०५.२०१४ रोजी दाखल केलेली आहे. तक्रार प्राप्त होताच मंचाकडील पत्र क्रं.७७ दि.२९.०५.२०१४ अन्वये कार्यकारी अभियंता विभागीय कार्यालय रत्नागिरी यांचेकडे स्पष्टीकरण मागविण्यात आले कार्यकारी अभियंता रत्नागिरी यांनी देखील त्यांचे पत्र क्रं. ४६३६ दि.२०.०६.२०१४ अन्वये आपले स्पष्टीकरण मंचाकडे सादर केले त्यानंतर अधिनियमामधील तरतुदीनुसार उभय पक्षांना नोटीस काढून दि.२४.०६.२०१४ रोजी सुनावणी घेण्यात आली.

अर्जदाराच्या तक्रारीचे स्वरुप असे की त्यांचे देवरुख येथे छोटेसे कोल्ड्रीकचे दुकान आहे दि. १५.०६.२०१२ रोजी हे दुकान बंद करण्यात आले आहे. त्यानंतर जुलै २०१२ मध्ये या मीटरचे वीजबील एकदम ५८८ युनिटचे आलेले होते त्यामुळे हे बील दुरुस्त करण्यात यावे तसेच या मीटरची तपासणी करण्यात यावी अशी त्यांनी महावितरणकडे विनंती केली होती सदर विनंतीस अनुसरुन महावितरणने हा मीटर तपासणीसाठी काढला पण त्याच्या जागी दुसरा मीटर बसविला नाही व वीज पुरवठा बंद करुन ठेवला, आजतागायत हा वीज पुरवठा खंडीत स्थितीतच आहे. त्यानंतर हया मीटरची तपासणी, चाचणी विभाग रत्नागिरी येथे करण्यात आली. चाचणी मध्ये हया मीटरमध्ये काहीही दोष आढळला नाही असा अहवाल चाचणी विभागाकडून त्यांना देण्यात आला आहे . वास्तविक शितपेय विक्रीचा हा स्टॉल जून २०१२ मध्येच बंद करण्यात आला आहे तसेच या पुर्वी येणारी सर्व वीज बीले ही ५० ते ६० युनिटच्या आसपास येत होती पण दुकान बंद असताना ५८८ युनिटचे बील देऊन महावितरणने तक्रारदारवर अन्याय केला असे त्यांचे मत आहे. तसेच हया मीटरची तपासणी त्यांच्या समोर व नियमानुसार केलेली नसल्यामुळे हा चाचणी अहवाल त्यांना मान्य नाही त्यामुळे या पुर्वी नोंद झालेल्या वीज वापराप्रमाणे जुलै २०१२ चे देयक दुरुस्त करुन दयावे अशी त्यांनी विनंती केली आहे. तसेच हा मीटर चाचणीसाठी घेऊन गेल्यानंतर वीजपुरवठा बंद होता तरीही जानेवारी २०१३ पर्यन्त त्यांना सरासरी १४५ युनिटची बीले देण्यात आलेली आहेत ती देखील रद्द करणेत यावी अशी त्यांनी विनंती केली आहे.

महावितरणकडून सादर करण्यात आलेल्या स्पष्टीकरणामध्ये त्यांनी नमुद केले आहे की, ग्राहकास अदा केलेले जुलै २०१२ चे वीज देयक हे त्या मीटरवर नोंद झालेल्या रिडींगनुसारच देण्यात आलेले आहे. ग्राहकाच्या विनंतीनुसार हया मीटरची चाचणी दि.२५.१०.२०१२ रोजी चाचणी विभाग रत्नागिरी येथे करण्यात आली व चाचणी दरम्यान हा मीटर सुस्थितीत असल्याचे आढळले आहे तसा अहवाल महावितरणने ग्राहकास अदा केलेला आहे. त्यामुळे मीटर सुस्थितीत असताना अचुक रिडींगद्वारे अदा केलेले वीज देयक बरोबर आहे.

या कनेक्शनला देण्यात आलेली माहे जुन, जुलै व ऑगस्ट २०१२ या महिन्याची बीले त्यावेळच्या देवरुख उपविभागाच्या कर्मचाऱ्यांनी या ग्राहकास मीटरवरचे रिडींग दाखवून समक्ष दिलेली आहेत. तसेच वीज वापर बंद असताना हया मीटरचे रिडींग पडत नाही हे देखील ग्राहकास दाखवून दिले आहे असे महावितरणने नमुद केलेले आहे. ग्राहकाच्या विनंतीनुसार हे मीटर टेस्टींगला नेण्याकरीता ग्राहकाच्या प्रतिनिधींनीनेच हा गाळा उघडून दिला व त्यांच्या उपस्थितीतच हा मीटर काढण्यात आलेला आहे. असे असताना तक्रारदारानी हा मीटर त्यांच्या गैरहजेरीत काढून नेला असे म्हणणे हे खोडसाळपणाचे आहे असे महावितरणकडून नमुद करण्यात आले आहे. या चाचणीस जर ग्राहकाची हरकत होती तर त्याबाबतीत त्याचवेळी त्यानी हरकत घ्यावयास हवी होती या मीटरची चाचणी झाल्यानंतर १७ महीन्यानी हया चाचणीस हरकत घेणे अत्यंत चुकीचे आहे. हा मीटर चाचणी करीता काढल्यानंतर व मीटरचा चाचणी अहवाल आल्यानंतर हया वीज बीलाच्या रक्कमेचा भरणा करणेबाबत ग्राहकास वारंवार विनंती करण्यात येऊन ही ग्राहकानी वीज बीलाची रक्कम भरलेली नाही त्यामुळे ग्राहकाचा वीज पुरवठा महावितरणकडून सुरु करणेत आला नाही.

एखादया ग्राहकाच्या मीटरचे रिडींग उपलब्ध न झाल्यास ग्राहकास सरासरी वापराप्रमाणे बीले अदा करण्यात येतात व त्याप्रमाणेच ग्राहकास पुढील बीले सरासरी वापराची अदा केलेली आहे. या बाबतीमध्ये मे.सुरुची एंटरप्राईजेस विरुध्द महावितरण या केसमध्ये मा.लोकपाल मुंबई यानी ग्राहकाचे अभिवेदन फेटाळले असून सुस्थितीतील मीटरच्या रिडींगच्या नोंदीप्रमाणे ग्राहकास अदा केलेले वीज बील बरोबर आहे असे नमुद केलेले आहे व या केसचा संदर्भ या प्रकरणास देखील लागू होत असल्यामुळे मंचानी या प्रकरणामध्ये ग्राहकाची तक्रार अर्ज फेटाळावा अशी विनंती महावितरणने केलेली आहे.

दि. २४.०६.२०१४ रोजी झालेल्या सुनावणीसाठी स्वतः ग्राहक उपस्थित होते पण त्यांचे वतीने श्री. शशिकांत वैद्य (प्रतिनिधी) यानी ग्राहकाची बाजू मांडली तसेच त्यानी लेखी निवेदन देखील सादर केले. त्यानुसार त्यानी खालीलप्रमाणे मुद्दे मांडले आहेत.

- १) जुलै २०११ पासून त्यांचा वीजवापर १०० युनिट पेक्षा कमी असूनही तसेच जून २०१२ पासून दुकान बंद असतानाही त्याना सरासरी १४५ युनिटचे बील देण्यात आले आहे. सरासरी वापर १०० युनिटपेक्षा कमी असताना जुलै २०१२ मध्ये ५८८ युनिट च्या वापराची नोंद होणे चुकीचे आहे. त्यामुळे योग्य रिडींगची बीले देण्यात यावीत जुलै २०१२ व त्यापुढील वीज देयके त्याना मान्य नाहीत.
- २) जून २०१२ ते ऑक्टोबर २०१२ या कालावधीच्या बीलाची फेर आकारणी बाबत विनंती केली असता महावितरणने दि.१७.०९.२०१२ च्या पत्राने थकबाकी भरावयास सांगितले तसेच वीज बीले योग्य असल्याबाबत कळविले.
- ३) ग्राहकाच्या विनंतीप्रमाणे मीटर तपासणीसाठी नेण्यात आला पण ही तपासणी त्रयस्थ संस्थेमार्फत करणे तसेच ग्राहकाच्या समक्ष करणे आवश्यक होते तसे महावितरणकडून करण्यात आलेले नाही त्यामुळे हया मीटरचा चाचणी अहवाल ग्राहकास मान्य नाही.
- ४) हा मीटर ऑक्टोबर २०१२ पासून महावितरणच्या ताब्यात असताना नोव्हेंबर २०१२ व डिसेंबर २०१२ ची वीज बीले देण्यात आलेली आहेत ही कृती चुकीची आहे. सि.पी.एल्.चा अहवाल ग्राहकास मान्य नाही कारण मीटरचे फोटो अस्पष्ट आहेत व त्यावरूनच सि.पी.एल्. मध्ये नोंदी केलेल्या आहेत.

- ५) ग्राहकानी चाचणीस १७ महीन्यानी आक्षेप घेतलेला असला तरी वस्तुस्थिती बदलत नाही.
- ६) महावितरणच्या अहवालाप्रमाणे थकबाकी न भरल्यामुळे वीज पुरवठा खंडीत केला आहे. नमुद केलेले आहे पण ग्राहकास आलेले जुलै २०१२ चे वीज देयक अवास्तव आल्यामुळेच त्यानी हे वीज देयक भरलेले नाही.
- ७) महावितरणने मे. सुरुची एंटरप्राईजेसच्या केसच्या निर्णयाचा दाखला या प्रकरणामध्ये लागू होत नाही. त्यामुळे जुलै २०१२ पुर्वी सहा महिने व नंतरची सहा महिने अशी बील योग्य रिडींगद्वारे व मीटर नंबर असेल अशी देण्यात यावीत. तसेच नोव्हेंबर, डिसेंबर २०१२ ची वीज देयके रद्द करण्यात यावीत.
- ८) प्रवास खर्च झेरॉक्स व मानसिक त्रासाबद्दल भरपाई देण्यात यावी व वीज कनेक्शन जोडून देण्यात यावे.

याशिवाय सुनावणीमध्ये ग्राहक प्रतिनिधीनी असे नमुद केले की घरातून चावी घेऊन महावितरणने हा मीटर परस्पर काढून नेलेला आहे. दुकानामध्ये फक्त एक छोटा फ्रीज आहे व दुकानाचा गाळा पण बंद आहे त्यामुळे इतके बील येणे शक्य नाही हया बीलाचा फोटो अस्पष्ट आहे त्यामुळे व्यवस्थित रिडींग व मीटर नंबर दिसणाऱ्या फोटो प्रमाणे बीले देण्यात यावीत.

महावितरणकडून सुनावणीच्या दरम्यान श्री महाजन (का.अ.) यानी आपला युक्तीवाद सादर करुन निवेदन केले की दि.०८.१०.२०१२ रोजी ग्राहक प्रतिनिधीनी गाळयाचा दरवाजा उघडून दिल्यानंतरच हा मीटर तपासणीसाठी काढला असून मीटर काढतेवेळी ग्राहक प्रतिनिधी तेथे हजर होते. अर्जदाराच्या विनंतीनुसार मीटरची तपासणी टेस्टिंग डिव्हीजन रत्नागिरी येथे केलेली आहे हया चाचणीसाठी अर्जदाराने त्रयस्थ पार्टीकडून मीटरच्या चाचणीबाबत मागणी केलेली नव्हती, अर्थात ग्राहकाच्या मागणीप्रमाणे मीटर तपासला असून त्याचा अहवाल लेखी स्वरुपात ग्राहकास अदा केलेला आहे त्यामुळे या मीटर तपासणीस आक्षेप घेणे चुकीचे आहे. तसेच मीटर तपासलेपासून आज १७ महीन्याचा कालावधी गेल्यानंतर या चाचणीस आक्षेप घेणे पूर्णतः चुकीचे आहे. सद्यपरिस्थितीत महावितरणकडून हजारो मीटर बदलेले आहेत व हया सर्व मीटर मधून हा मीटर शोधून काढून परत त्रयस्थ संस्थेमार्फत तपासणी करणे अशक्यप्राय आहे. त्यामुळे ही मीटरची चाचणी योग्य व नियामानुसार आहे. हया तपासणीमध्ये मीटर सुस्थितीत असल्याचे आढळले आहे तसेच मीटर वरील रिडींग व बीलावरील रिडींग एकच असल्याचे आढळल्याने महावितरणकडून नोंदविलेले रिडींग बरोबर आहे. मे.सुरुची एंटरप्राईजेस विरुध्द महावितरण या प्रकरणामध्ये दिलेला निर्णय येथे लागू होतो त्यामुळे ग्राहकास अदा केलेले जुलै २०१२ या महीन्याचे बील बरोबर आहे. हे बील बरोबर असल्यामुळे दुरुस्त करण्याचा प्रश्नच येत नाही त्यामुळे ग्राहकानी वीज बीलाची रक्कम भरणे आवश्यक होते, या बाबतीत महावितरणच्या स्थानिक कार्यालयाकडून वारंवार सांगण्यात येऊन ही ग्राहक बील भरत नसल्यामुळे हा वीज पुरवठा जोडण्यात आलेला नाही त्यामुळे सरासरीप्रमाणे बीले दिलेली आहेत तसेच ऑक्टोबर २०१२ मध्ये हा मीटर तपासणीसाठी काढण्यात आला होता व ग्राहकाचा गाळा देखील बंद होता त्यामुळे सरासरीप्रमाणे येणारी बीले बंद व्हावीत म्हणून हया ग्राहकाचा वीजपुरवठा कायम स्वरुपी बंद केल्याबाबतची नोंद आय्.टी.प्रणालीमध्ये केलेली आहे.

ग्राहकानी त्यांचा युक्तीवाद करताना गाळा बंद असल्याचे कबुल कलेले आहे त्यामुळेच रिडींग घेता आलेली नाहीत. या सर्व बाबी विचारात घेता जुलै २०१२ या महिन्यासाठी ग्राहकास देणेत आलेले बील बरोबर असून मंचानी हे वीज देयक ग्राहकानी भरून महावितरणला सहकार्य करण्याबाबत आदेश देण्याची विनंती केली.

यानंतर महावितरणकडून मंचाकडे पत्र क्रं.४९३४ दि.०१.०७.२०१४ सादर करण्यात आले असून महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाचे वीज पुरवठा संहिता व इतर अटी अधिनियम २००५ नियम १४.४ मधील अटीप्रमाणे मीटरची चाचणी केलेली असून ही मीटरची तपासणी योग्य असल्याचे प्रतिवेदित करण्यात आले.

प्रस्तुत प्रकरणात दाखल झालेली कागदपत्रे व उभयपक्षांनी केलेला युक्तीवाद याचा अभ्यास करता मंचासमोर खालील प्रश्न उपस्थित होतात.

- १) महावितरणकडून चाचणी विभागामध्ये करण्यात आलेली मीटरची तपासणी योग्य आहे का?
महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाचे वीज पुरवठा संहिता व पुरवठ्याच्या इतर अटी अधिनियम २००५ नियम १४.४.२ व १४.४.३ मध्ये मीटर तपासणीसाठी कार्यपध्दती देण्यात आलेली आहे यामधील १४.२.२ या नियमामध्ये " ग्राहक वितरण परवाना धारकास तपासणी शुल्क भरून मीटरच्या अचुकतेची तपासणी करण्यास विनंती करू शकेल परंतु असे की आयोगाने मान्यता दिलेल्या सुविधा केंद्रावर मीटरची तपासणी करून घेण्याची विनंती ग्राहक वितरण परवाना धारकास करू शकेल " असे नमुद केलेले आहे. तथापी प्रस्तुत प्रकरणामध्ये ग्राहकानी त्रयस्थ परवानाधारकाकडे तपासणेची विनंती केलेली आहे असे उपलब्ध कागदपत्रामध्ये आढळून येत नाही. त्यामुळे ही चाचणी वर उल्लेख केलेल्या अधिनियमामधील नियम १४.४.२ नुसार केलेली असून ती योग्य आहे. तसेच याच अधिनियमामधील नियम १४.४.३ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे ग्राहकास तपासणी अहवाल दोन महिन्यांच्या आत दिलेला असल्यामुळे महावितरणची मीटर तपासणीची कृती समर्थनीय वाटते तसेच या तपासणीसाठी तक्रारदारानी १७ महिन्यांनंतर आक्षेप घेणे पुर्णतः चुकीचे असून सद्य परिस्थितीत हा मीटर शोधणे व ग्राहकाची विनंतीचअसेल तर त्रयस्थ संस्थेमार्फत तपासणी करणे अशक्यप्राय आहे असे मंचाचे मत आहे.

- २) जुलै २०१२ या कालावधीसाठी देणेत आलेले वीज देयक नियमानुसार व योग्य आहे काय ?

प्रस्तुत प्रकरणातील मीटरची तपासणी केल्यानंतर हा मीटर तपासणी मध्ये सुस्थितीत असल्याचे आढळले आहे तसेच जुलै २०१२ मध्ये मीटरवर नोंद झालेले रिडींग व मीटरच्या तपासणी वेळी आढळलेले रिडींग एकच आहे त्यामुळे महावितरणकडून नोंद करण्यात आलेले रिडींग करण्यात आलेले रिडींग योग्य आहे.

मे.सुरुची एंटरप्राईजेस विरुध्द महावितरण या महावितरण या प्रकरणामध्ये मा. विद्युत लोकपाल मुंबई यानी दिलेला निर्णय या प्रकरणामध्ये लागू होत असून सुस्थितीतील मीटरद्वारे नोंदविणेत आलेल्या रिडींगच्या आधारे देणेत आलेले वीज बील बरोबर असल्याचा निर्णय त्यांचेकडून देण्यात आलेला आहे त्यामुळे ग्राहकास अदा करणेत आलेले जुलै २०१२ चे वीज मीटर बरोबर असून हया मध्ये दुरुस्तीची आवश्यकता नाही असे मंचाचे मत आहे.

३) ऑगस्ट २०१२ व त्यानंतर अदा करणेत आलेल्या वीज देयकामध्ये दुरुस्ती करणे आवश्यक आहे काय?

प्राप्त कागदपत्रामधून हया वीज कनेक्शनचा गाळा वापराअभावी बंद असल्याचे सिध्द झाले असून उभय पक्षानीही हया बाबीस मान्यता दिलेली आहे तसेच हया कनेक्शनचा मीटर ऑक्टोबर २०१२ मध्ये काढल्यानंतर हा वीजपुरवठा बंद करण्यात आलेला आहे. अर्थात जुलै २०१२ ते ऑक्टोबर २०१२ या कालावधीत कनेक्शनचा वीजवापर अत्यल्प आहे त्यामुळे ऑगस्ट २०१२ नंतर ऑक्टोबर २०१२ पर्यन्त ग्राहकास अदा करणेत आलेली सर्व सरासरी आकाराची वीज बील रद्द करण्यात येऊन नोंद झालेल्या रिडींगप्रमाणे देणे योग्य होईल असे मंचाचे मत आहे. तसेच ऑक्टोबर २०१२ नंतर महावितरणकडून हया कनेक्शनचा मीटर चाचणीसाठी काढण्यात आलेला असूनही तेथे दुसरा मीटर बसविण्यात आलेला नाही, ग्राहकानी देखील या बाबतीत त्यावेळी कोणतीही हरकत घेतलेली नाही सबब महावितरणकडून हा वीज पुरवठा बंद करण्यात आलेला आहे असाच अर्थ होतो त्यामुळे ग्राहकास अदा केलेली ऑक्टोबर २०१२ नंतरची सर्व वीज देयके रद्द करण्यात येत आहेत.

ग्राहकास अदा करणेत आलेले जुलै २०१२ चे वीज देयक बरोबर असल्यामुळे ग्राहकानी हे वीज भरणे क्रमप्राप्त आहे शिवाय ग्राहकास हा वीज पुरवठा सुरु करुन पाहीजे असल्यामुळे ऑगस्ट २०१२ ते ऑक्टोबर २०१२ या कालावधीची सुधारित वीज देयके देखील भरणे क्रमप्राप्त आहे. त्यामुळे ग्राहकानी ही वीज देयके भरल्यानंतर महावितरणने हा वीज पुरवठा विनाविलंब सुरु करुन दयावा अर्थात मीटर तपासणीसाठी काढल्यानंतर त्या ठिकाणी महावितरणने दुसरा मीटर बसविणे आवश्यक होते त्यामुळे महावितरणची ही कृती समर्थनीय होत नाही त्यामुळे ग्राहकानी वीज देयकाची रक्कम भरल्यानंतर वीज जोडणीशुल्क न आकारता वीज पुरवठा सुरळीत पणे सुरु करुन देणे महावितरणवर बंधनकारक राहिल.

सुनावणी दरम्यान ग्राहकाची मीटरचा फोटो व्यवस्थित नाही हा मांडलेला मुद्दा योग्य वाटत नाही मीटरचे रिडींग फोटो रिडींगनेच घेण्याबाबत अधिनियमामध्ये स्पष्ट तरतूद नाही फक्त ग्राहकास अदा करणेत आलेली देयके रिडींगप्रमाणे असावीत अशी तरतूद केलेली आहे त्यामुळे स्पष्ट फोटोसाठीचा ग्राहकाचा आग्रह मान्य करता येणार नाही. तसेच या प्रकरणामध्ये ग्राहकास झालेल्या खर्चाबाबत कोणताही लेखी पुरावा सादर करण्यात आलेला नसल्यामुळे ग्राहकानी केलेली हया मागणीबाबत देखील मंचाकडून कोणताही आदेश देण्यात येत नाही.

मंचानी वर नोंदविलेल्या निष्कर्षानुसार खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

- १) ग्राहकाची तक्रार मान्य करण्यात येत आहे.
- २) माहे ऑगस्ट २०१२ ते ऑक्टोबर २०१२ या कालावधीसाठी अदा करणेत आलेली सरासरी वीज देयके रद्द करण्यात येत असून महावितरणने हया बीलाची आकारणी उपलब्ध रिडींग प्रमाणे करावी, तसेच नोव्हेंबर २०१२ नंतरची सर्व वीज देयके रद्द करण्यात येत आहेत.

- ३) जुलै महीन्याचे वीज देयक व ऑगस्ट ते ऑक्टोबर २०१२ या कालावधीची सुधारित वीज देयके भरल्यानंतर ग्राहक कनेक्शनच्या जोडणीसाठी पात्र होईल. तसेच या रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर महावितरणनेच हा वीजपुरवठा विना विलंब सुरु करुन दयावा यामध्ये वीज जोडणी शुल्क आकारणेबाबत मनाई करणेत येत आहे.
- ४) खर्च व अनुषंगिक बाबी करीता कोणताही आदेश नाही.
- ५) या आदेशाविरुद्ध अर्जदारास अपील करावयाचे असल्यास खालील पत्त्यावर हा आदेश मिळाल्यापासून ६० दिवसात अपील दाखल करता येईल.

पत्ता :-सचिव,

विद्युत लोकपाल,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग,
६०६/६०८, केशवा,
बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, मुंबई ४०००५१.
फोन नं. ०२२- २६५९२९६५

डी. एस्. जामखेडकर
अध्यक्ष
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

श्री. व्ही.बी.जगताप
सचिव / कार्यकारी अभियंता
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- १८.०७.२०१४

ठिकाण :- रत्नागिरी.

मंचाचे निर्णयाशी असहमती

- १) मी , श्री. जयंत पुरुषोत्तम बिवलकर,सदस्य ग्राहक तक्रार निवारण मंच महावितरण कोकण परिमंडल रत्नागिरी मंचाचे वरील नमुद आदेशातील मुद्दा क्र. ३ च्या आदेशाशी मी सहमत नाही.
- २) ग्राहक श्री, शंकर लक्ष्मण शेटये यांनी मंचाकडे खालीलप्रमाणे तक्रार केली आहे.
 - १) स्टॉल जून २०१२ पासून बंद असल्याने जून २०१२ नंतरची देयके आली आहेत ती रद्द व्हावी.
 - २) मीटर काढून नेला असून वीज पुरवठा बंद आहे. मीटर पुन्हा बसवून वीज पुरवठा सुरु करावा.
 - ३) मीटर काढून नेताना तो माझ्या समोर सील केलेला नाही.
- ३) (क) ग्राहकाने दाखल केलेल्या दि.२२.०८.२०१२ च्या लेखी तक्रारीवरुन असे दिसते की

व्यवसाय जून २०१२ पासून बंद असूनही त्यानंतरच्या कालावधीसाठी (जुलै व ऑगस्ट २०१२) ची देयके अनुक्रमे रु. ६७८.७९ व रु.५६१६.०५ या रक्कमेची देण्यात आली आहेत.

(ख) ग्राहकाने दि.०१.१०.२०१२ च्या पत्राने देयकाबाबत पुन्हा तक्रार केली व त्यामध्ये मीटर टेस्टिंग करून पहावे असे सूचित केले होते.

(ग) मीटर दि. ०८.१०.२०१२ रोजी काढून त्याचे टेस्टिंग दि.२५.१०.२०१२ रोजी केले असे टेस्ट रिपोर्ट क्र .७२९१ दि. ०५.११.२०१२ पहाता आढळते. तसेच महावितरणच्या रत्नागिरी विभागीय कार्यालयाच्या दि.२०.०६.२०१४ च्या पत्र क्र. ४६३६ मध्ये नमूद केले आहे की दि.०८.१०.२०१२ रोजी वीज पुरवठा तात्पुरता स्वरूपात बंद करण्यात आला.

(घ) मीटर टेस्ट रिपोर्ट प्रमाणे मीटरमध्ये दोष नाही व त्याची तपासणी 'अॅक्युचेक' पध्दतीने रत्नागिरी टेस्टिंग युनिटमध्ये केली.

(ड) सदर टेस्ट रिपोर्ट अयोग्य असल्याचे ग्राहकाने दि.०६.०८.२०१३ च्या पत्राने महावितरणला कळविले आहे.

४) वरील पार्श्वभूमी लक्षात घेता प्रस्तुत तक्रार प्रकरणी खालील महत्त्वाचे मुद्दे उपस्थित होतात.

- १) मीटर ग्राहकाचे समोर सील न करणे व ग्राहकाला उपस्थित रहाण्याची संधी न देता मीटर टेस्ट करणे योग्य आहे काय ?
- २) प्रस्तुत प्रकरणी टेस्ट रिपोर्टचे निष्कर्ष ग्राहकावर बंधनकारक आहेत काय?
- ३) महावितरणने केलेली अॅक्युचेक पध्दतीची चाचणी अधिनियम वा विनियम/नियमांशी सुसंगत आहे काय?
- ४) दि.०८.१०.२०१२ पासून कोणतीही नोटीस न देता, वापर नसल्याचे वीज पुरवठा बंद करणे वैध आहे काय ?

ज्या मीटरबाबत तक्रार/वाद आहे असा मीटर पडताळणीसाठी काढून नेताना सील न केल्यास व प्रत्यक्ष पडताळणी ग्राहकाला उपस्थित रहाण्यासाठी संधी न देताच केल्यास पडताळणीच्या निष्कर्षाला आक्षेप घेण्यास नैसर्गिक न्याय तत्वानुसार ग्राहकाला अधिकार आहे. शिवाय प्रस्तुत प्रकरणातील टेस्ट रिपोर्ट पहाता पडताळणी 'अॅक्युचेक' पध्दतीने करण्यात आली असे आढळते. अधिनियमातील तरतुदीप्रमाणे अचूक मीटरद्वारे वीज पुरवठा करण्याची परवानाधारकावर जबाबदारी असल्याने यासाठीच्या नियतकालिक पडताळणीसाठी प्रत्यक्ष जागेवर पडताळणी करण्यासाठी ही पध्दत वापरण्यात येते. वादग्रस्त मीटरसाठी नाही. जर हीच पध्दत अवलंबवायची होती तर मीटर काढून आणण्याचे कारण नव्हते. CEA विनियमातील तरतुदीप्रमाणे व निकषांप्रमाणे पडताळणी करणे आवश्यक आहे. CEA विनियम २०१० चा स्टॅंडर्ड विचारात घेणे आवश्यक आहे. यासाठी NABL मान्य लॅबोरेटरीमध्ये पडताळणी करणे बंधनकारक आहे.

मीटरच्या अचूकतेविषयी परवानाधारक व ग्राहक यांचेमध्ये वाद असताना मीटर पडताळणी त्रयस्थ व्यक्ति/संस्थेकडूनही करणे आवश्यक आहे यापैकी काही केले नसल्याने मीटरची पडताळणी योग्य नाही. अर्थात् त्या आधारे जुलै २०१२ चे देयक अचूक आहे असे म्हणता येणार नाही.

ग्राहकाचा वादग्रस्त मीटर काढताना CEA विनियमांप्रमाणे मान्यताप्राप्त लॅबोरेटरीमध्ये टेस्टिंग केलेला दुसरा मीटर त्याजागी बसविणे आवश्यक होते. महावितरणने तसे केले नाहीच व

त्यानंतरही (ऑक्टोबर २०१२ नंतर) अद्याप पर्यंत मीटर बसविला नसून वीज पुरवठा अवैधपणे खंडीत केला आहे. वीज वापर नसल्याने नवीन मीटर बसविला नाही हे महावितरणचे म्हणणे मान्य करण्यासारखे नाही. थकीत रक्कम भरली नाही म्हणून पुरवठा सुरु केला नाही हा युक्तीवादही पटण्यासारखा नाही. थकबाकी न भरल्यास पुरवठा खंडीत करण्यापूर्वी अधिनियमातील कलम ५६(१) प्रमाणे १५ दिवसांची सूचना देणे बंधनकारक असताना सूचना पाठविली नाही. व पुरवठा तर ऑक्टोबर २०१२ मध्येच बंद केला होता. मीटर तपासणीसाठी काढल्यानंतर त्याठिकाणी दुसरा मीटर बसविणे आवश्यक होते. महावितरणची कृती समर्थनीय नाही हे मंचानेही मान्य केले असले तरी अवैधरीत्या पुरवठा खंडीत केल्याबद्दल व तो सुमारे २० महिने खंडीत ठेवल्याबद्दल कोणतीही भरपाई ग्राहकाला देण्याविषयी मंचाने आदेश दिला नाही. हे अन्याय्य आहे.

मीटरचे वाचन फोटोद्वारे करण्याबाबत तरतूद नाही म्हणून फोटोचा आग्रह मान्य करता येत नाही या मंचाचे म्हणण्याशीही मी सहमत नाही. अधिनियमात तरतूद नसली तरीही महावितरणने बिनचूक देयक आकारणीसाठी ग्राहकाचे मीटरचे रीडिंग फोटोद्वारे घेण्याचा व छायाचित्र देयकावर छापण्याचा निर्णय घेऊन त्याप्रमाणे कार्यवाही २००७ पासून सुरु केली. याआधी प्रत्येक ग्राहकाकडे रिडींगची नोंद कार्डवर केली जात होती. याचा अर्थ रिडींग नक्की काय आहे हे समजण्याचा हक्क मान्य केला आहे.

वरील विवेचन विचारात घेता ग्राहकाच्या मीटरची पडताळणी विनियमातील तरतुदीप्रमाणे नसल्याने मीटर अचूक होता हे मान्य करता येत नाही. मीटर पडताळणीबाबत तांत्रिक माहिती घेणे उचित होते मंचाच्या तांत्रिक सदस्यांनीही याविषयी भाष्य केलेले नाही. जुलै २०१२ च्या देयकाची फेरआकारणी आवश्यक आहे.

वीज पुरवठा अवैधपणे खंडीत करून २० महिनेपर्यंत सुरळीत सुरु न करणे याबद्दल संबंधित अधिकाऱ्यावर दंडात्मक कारवाई होणे आवश्यक आहे तसेच ग्राहकाला भरपाई देणे आवश्यक आहे.

जुलै व ऑगस्ट २०१२ या कालावधीची सुधारित देयके भरल्यानंतर ग्राहक जोडणीसाठी पात्र होईल ह्या आदेशाशीही मी सहमत नाही. अवैधपणे खंडीत केलेला वीज पुरवठा त्वरीत सुरळीत होणे आवश्यक आहे त्यासाठी कोणत्याही अटीच्या पूर्ततेची आवश्यकता नाही.

श्री ज. पु.बिबलकर
सदस्य
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- १८.०७.२०१४
ठिकाण :- रत्नागिरी.